

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Situace na trhu práce v Pardubickém kraji v roce 2018 - Výsledky monitoringu zaměstnavatelů v základních ukazatelích

(materiál byl zpracován z podkladů dotazníkového šetření provedené Krajskou pobočkou ÚP a statistik ÚP ČR)

1. Situace na trhu práce k 31. 12. 2018 v ČR

Stejně jako v minulých obdobích projevoval se na trhu práce příznivý hospodářský vývoj. Základní charakteristikou trhu práce ve 2. polovině roku 2018 je přebytek volných pracovních míst nad počtem uchazečů o zaměstnání a tedy vysoká poptávka po pracovní síle. Ta vede jak k nedostatku vhodných pracovních sil v některých oborech prakticky v celostátním měřítku, zároveň ale dopomáhá zlepšujícímu se postavení znevýhodněných osob na trhu práce, jejichž počet v evidenci uchazečů o zaměstnání konstantně klesá. Z vývoje trhu práce ve 2. polovině roku 2018 ale vyplývá, že dynamika pozitivních změn se postupně vyčerpává. Vzhledem k některým nejistotám, které mají potenciál nepříznivě ovlivnit hospodářský vývoj, a tedy s určitým zpožděním i trh práce, je žádoucí monitorovat další vývoj. Těmito nejistotami jsou zejména externí vlivy evropského a globálního vývoje, tj. zejména potenciální dopady brexitu a americko-čínské obchodní války.

K 31. 12. 2018 evidoval Úřad práce České republiky (ÚP ČR) 231 534 uchazečů o zaměstnání, což bylo o téměř 50 tisíc méně než koncem roku 2017. Poprvé po dvou letech, co je Analýza nabídky a poptávky na trhu práce (ANTP) vypracovávána, však došlo k nárůstu počtu uchazečů o zaměstnání mezi konci 1. a 2. pololetí. Mezi 30. 6. 2018 a 31. 12. 2018 vzrostl počet uchazečů o zaměstnání o 7 748 osob,

tj. o 3,5 % (v letech 2016 i 2017 byl počet uchazečů o zaměstnání v prosinci i přes sezónní vlivy nižší než v červnu týchž let). Souběžně vzrostl ve 2. polovině roku 2018 podíl nezaměstnaných osob, a to na hodnotu 3,1 %.

Tabulka 1 Základní ukazatele nezaměstnanosti k 31. 12. 2018

Kraj	PNO (%)	Počet UoZ	Počet VPM	UoZ/VPM
Hl. m. Praha	1,9	18 476	67 323	0,3
Středočeský kraj	2,6	25 238	48 071	0,5
Jihočeský kraj	2,4	11 060	17 575	0,6
Plzeňský kraj	2,1	9 009	34 866	0,3
Karlovarský kraj	2,9	6 229	8 143	0,8
Ústecký kraj	4,5	26 335	14 980	1,8
Liberecký kraj	3,2	10 091	11 030	0,9
Královehradecký kraj	2,3	8 968	12 848	0,7
Pardubický kraj	2,2	7 914	35 590	0,2
Kraj Vysočina	3,0	10 628	9 998	1,1
Jihomoravský kraj	3,9	32 042	24 014	1,3
Olomoucký kraj	3,4	14 801	10 896	1,4
Zlínský kraj	2,6	10 954	11 849	0,9
Moravskoslezský kraj	4,7	39 789	17 227	2,3
Česká republika	3,1	231 534	324 410	0,7

Nejvíce vzrostl mezi pololetími počet uchazečů o zaměstnání v regionech s vyšším zastoupením sezónních prací, např. v zemědělství – v Jihočeském kraji, **Pardubickém kraji** a Kraji Vysočina. Za pozitivní lze označit setrvávající pokles počtu uchazečů o zaměstnání ve strukturálně postižených regionech – v Ústeckém kraji a Moravskoslezském kraji.

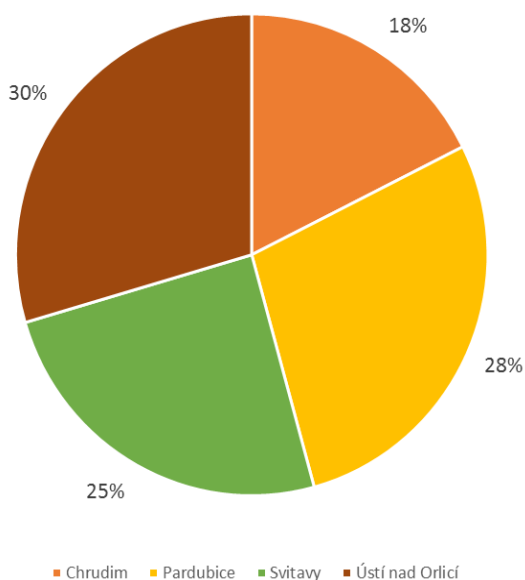
Vzhledem k tomu, že v průběhu 2. pololetí roku 2018 sice vzrostl počet volných pracovních míst, nicméně souběžně narostl i počet uchazečů o zaměstnání, nezměnil se oproti minulé zprávě počet uchazečů o zaměstnání připadajících na

jedno volné pracovní místo a zůstal na hodnotě 0,7. Nadále tak obecně panuje nedostatek pracovních sil z řad uchazečů o zaměstnání

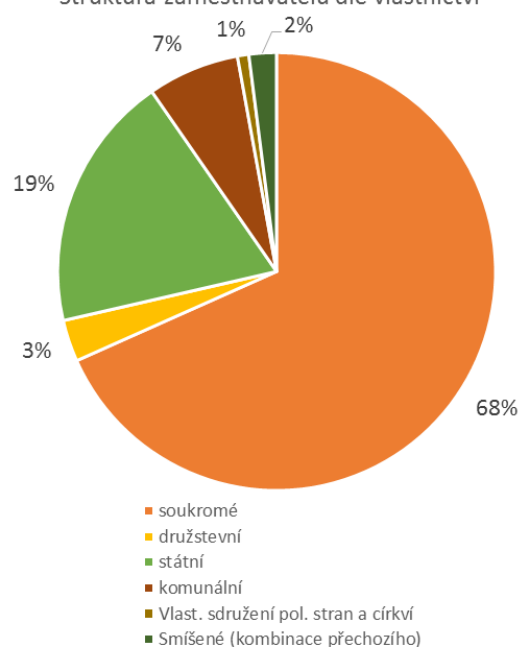
2. Situace na trhu práce v Pardubickém kraji k 31.12.2018

Dotazníkové šetření za rok 2018 - struktura vzorku (z navrácených dotazníků)

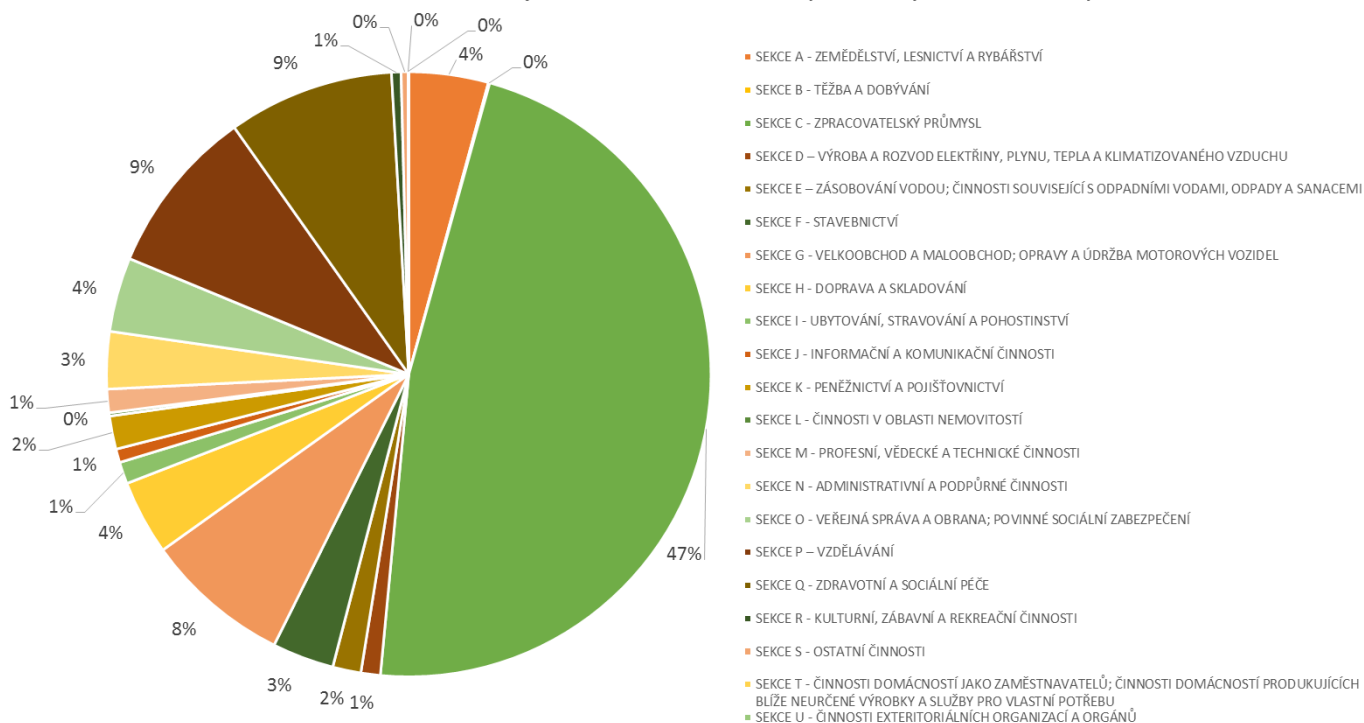
Struktura zaměstnavatelů dle okresu umístění provozovny

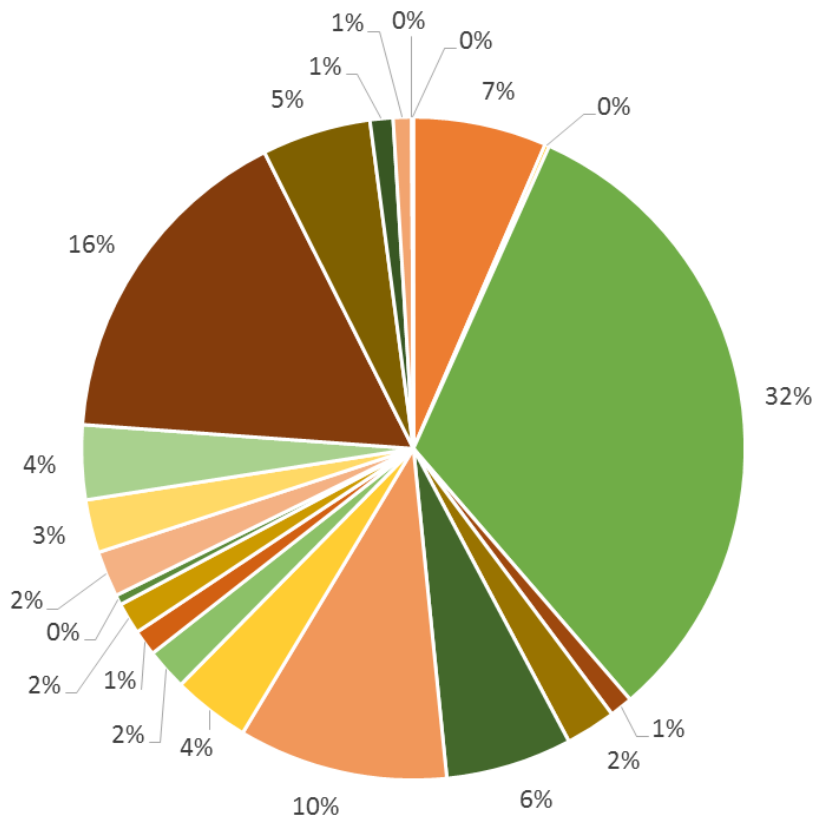
Struktura zaměstnavatelů dle vlastnictví

Struktura zaměstnavatelů zúčastněných v šetření dle sekcí CZ NACE (zohledněn počet zaměstnanců)

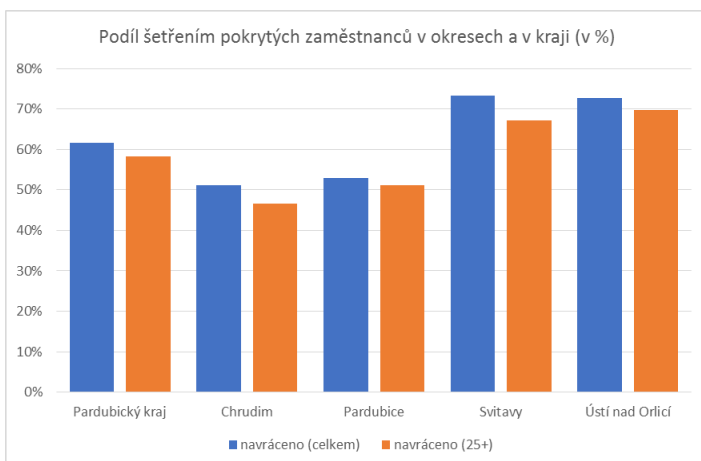
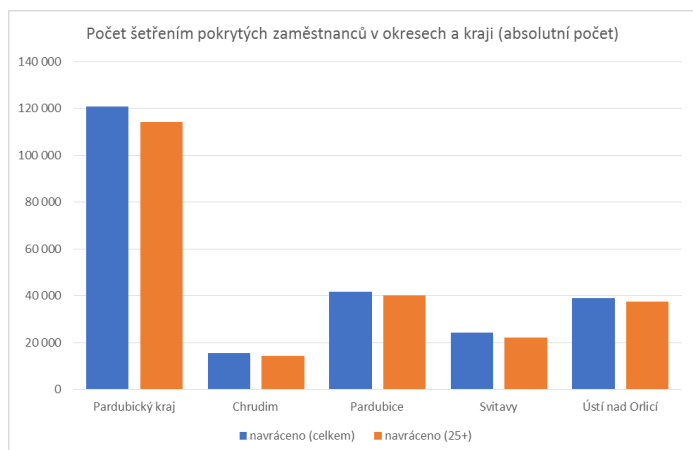

Struktura zaměstnavatelů zúčastněných v šetření dle секcí CZ NACE (bez zohlednění velikosti)

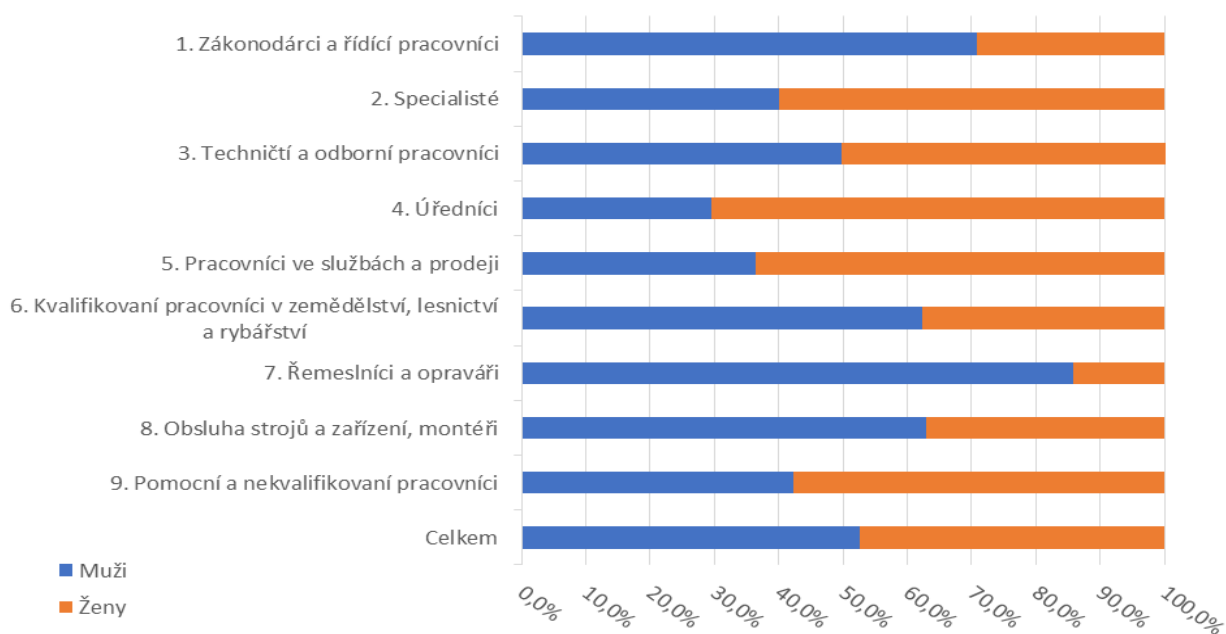
Dotazníkové šetření za rok 2018 - návratnost

- rozesláno cca 1 600 dotazníků, návratnost 88 %
- pokryto celkem 120 716 zaměstnanců, tj. 62 % zaměstnanců v kraji, resp. 58 % (při započtení pouze zaměstnavatelů s více než 25 zaměstnanci)

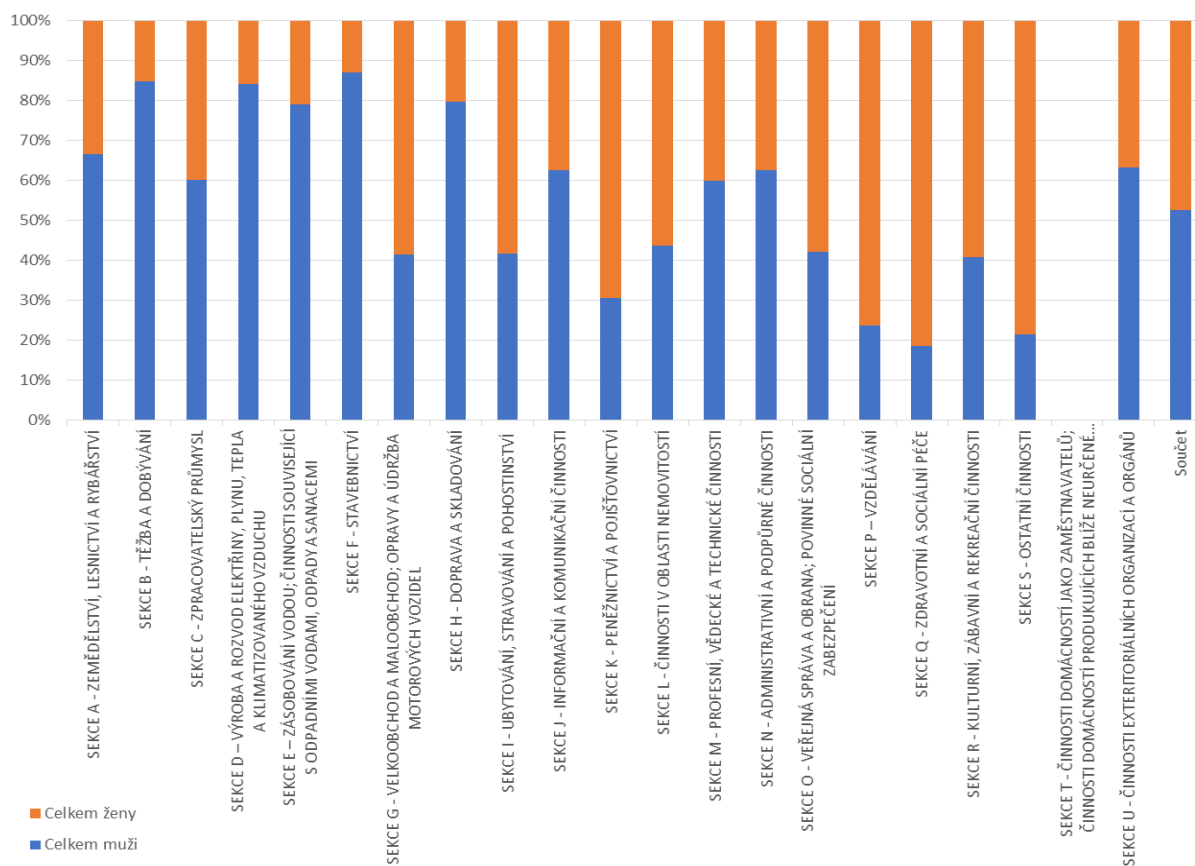

Podíl zaměstnaných mužů a žen dle секcí CZ-NACE a tříd CZ-ISCO

Podíl žen a mužů v jednotlivých třídách CZ ISCO

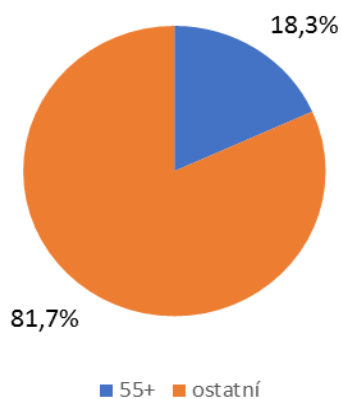

Zastoupení žen a mužů v jednotlivých sekcích CZ-NACE

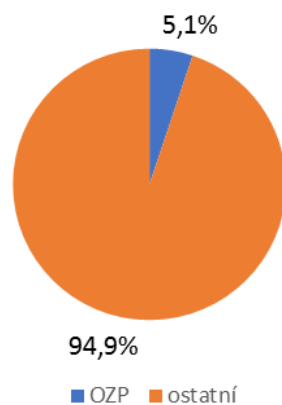

Zastoupení osob starších 55 let a osob se zdravotním postižením*

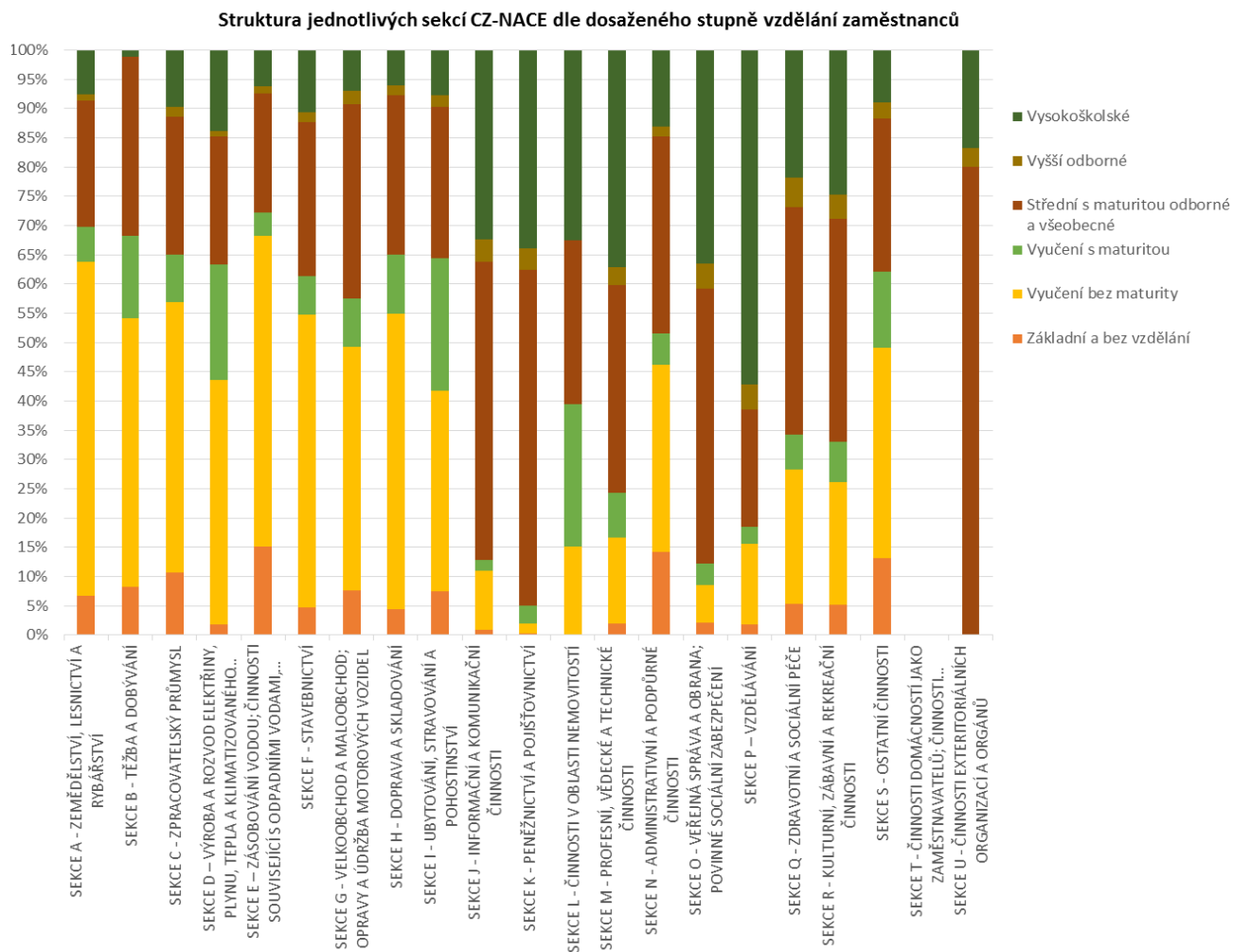
Osoby starší 55 let

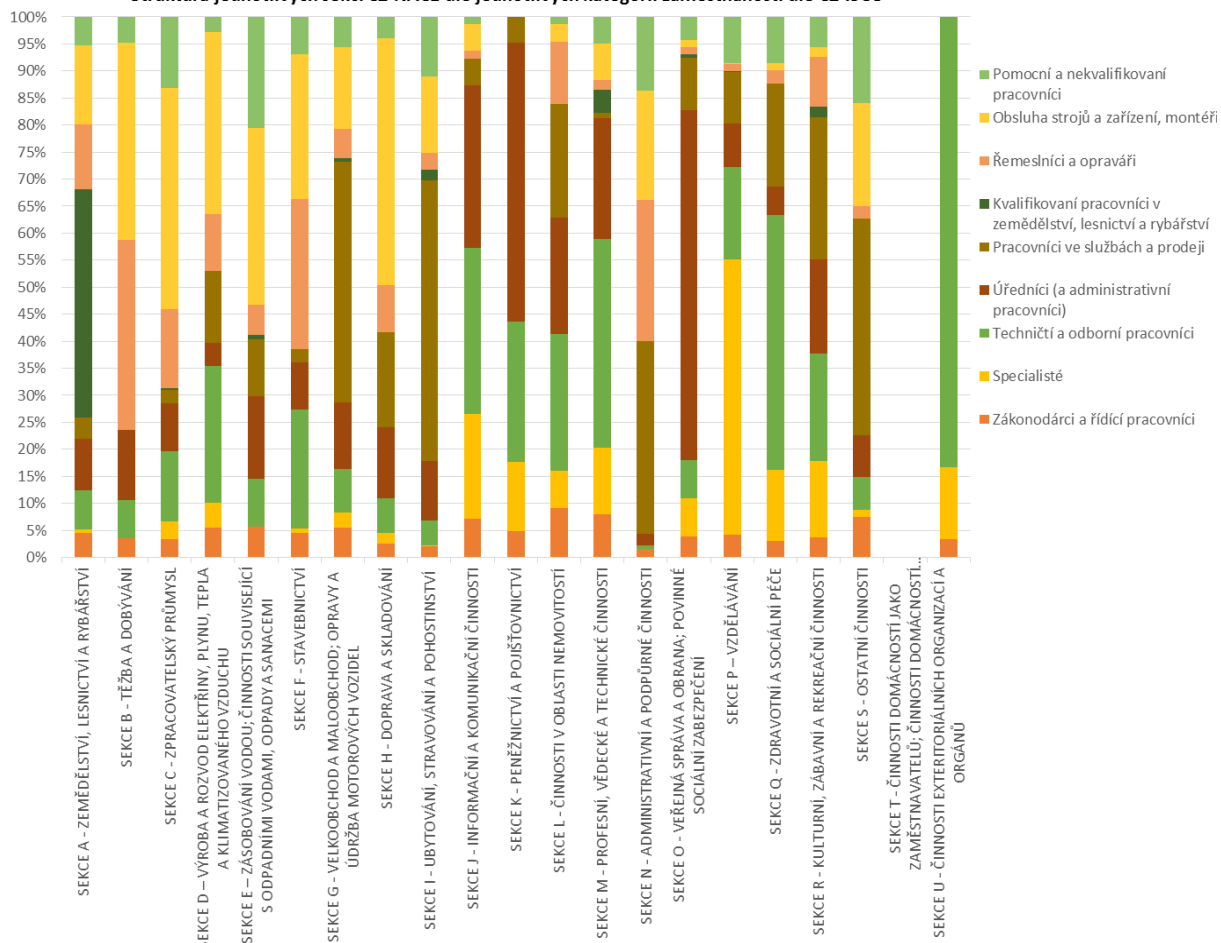
Osob se zdravotním postižením

Struktura odvětví dle vzdělání a tříd CZ ISCO

Struktura jednotlivých sekcí CZ-NACE dle jednotlivých kategorií zaměstnanosti dle CZ-ISCO

Podíly jednotlivých kategorií zaměstnanosti dle CZ ISCO na celkovém počtu zaměstnanců (prstence od vnějšího: celkem, muži, ženy)

Celkem

A – Zemědělství, lesnictví, rybářství

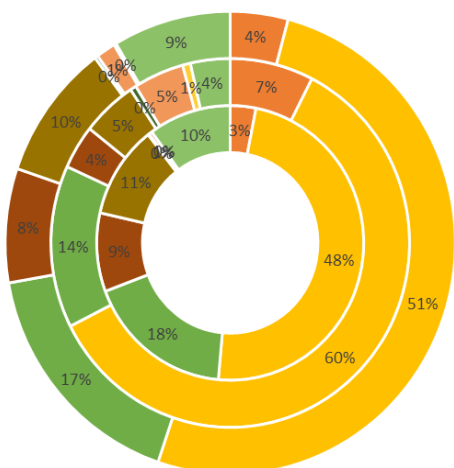
C – Zpracovatelský průmysl

- 1. Zákodníci a řídicí pracovníci
- 2. Specialisté
- 3. Techničtí a odborní pracovníci
- 4. Úředníci
- 5. Pracovníci ve službách a prodeji
- 6. Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství
- 7. Řemeslníci a opraváři
- 8. Obsluha strojů a zařízení, montéři
- 9. Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

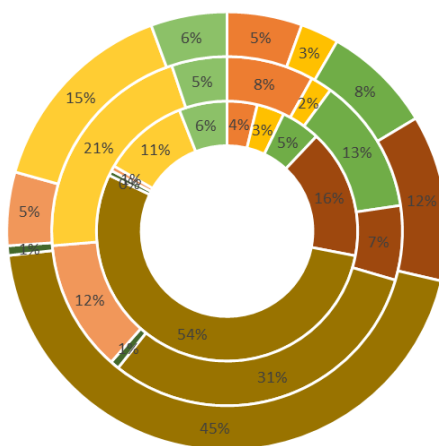
- 1. Zákodníci a řídicí pracovníci
- 2. Specialisté
- 3. Techničtí a odborní pracovníci
- 4. Úředníci
- 5. Pracovníci ve službách a prodeji
- 6. Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství
- 7. Řemeslníci a opraváři
- 8. Obsluha strojů a zařízení, montéři
- 9. Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

Vzdělávání

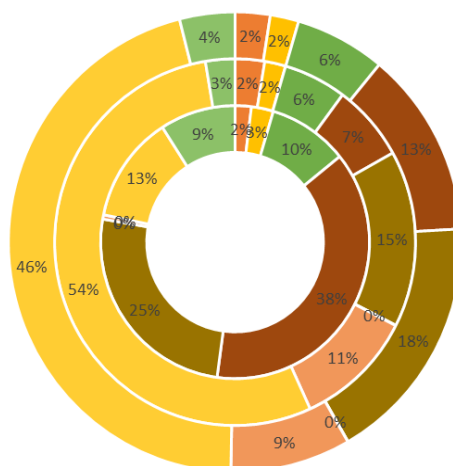
- 1. Zákonodárci a řídicí pracovníci
- 3. Techničtí a odborní pracovníci
- 5. Pracovníci ve službách a prodeji
- 7. Řemeslníci a opraváři
- 9. Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

G – Velkoobchod a maloobchod

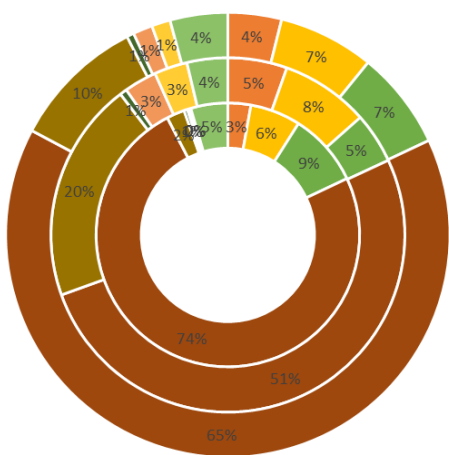

- 2. Specialisté
- 4. Úředníci
- 6. Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství
- 8. Obsluha strojů a zařízení, montéři

H – Doprava a skladování

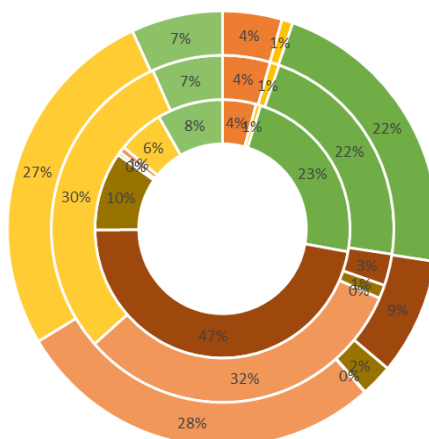

O – Veřejná správa, obrana, povinné poj.

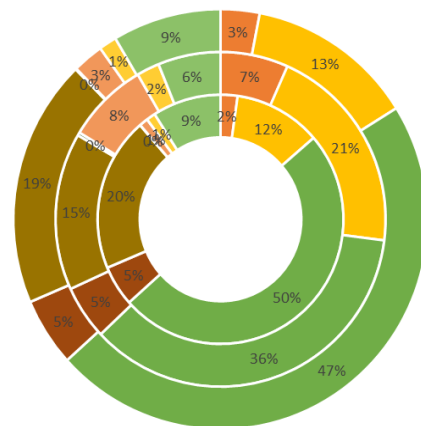
- 1. Zákonodárci a řídicí pracovníci
- 3. Techničtí a odborní pracovníci
- 5. Pracovníci ve službách a prodeji
- 7. Řemeslníci a opraváři
- 9. Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

F - Stavebnictví

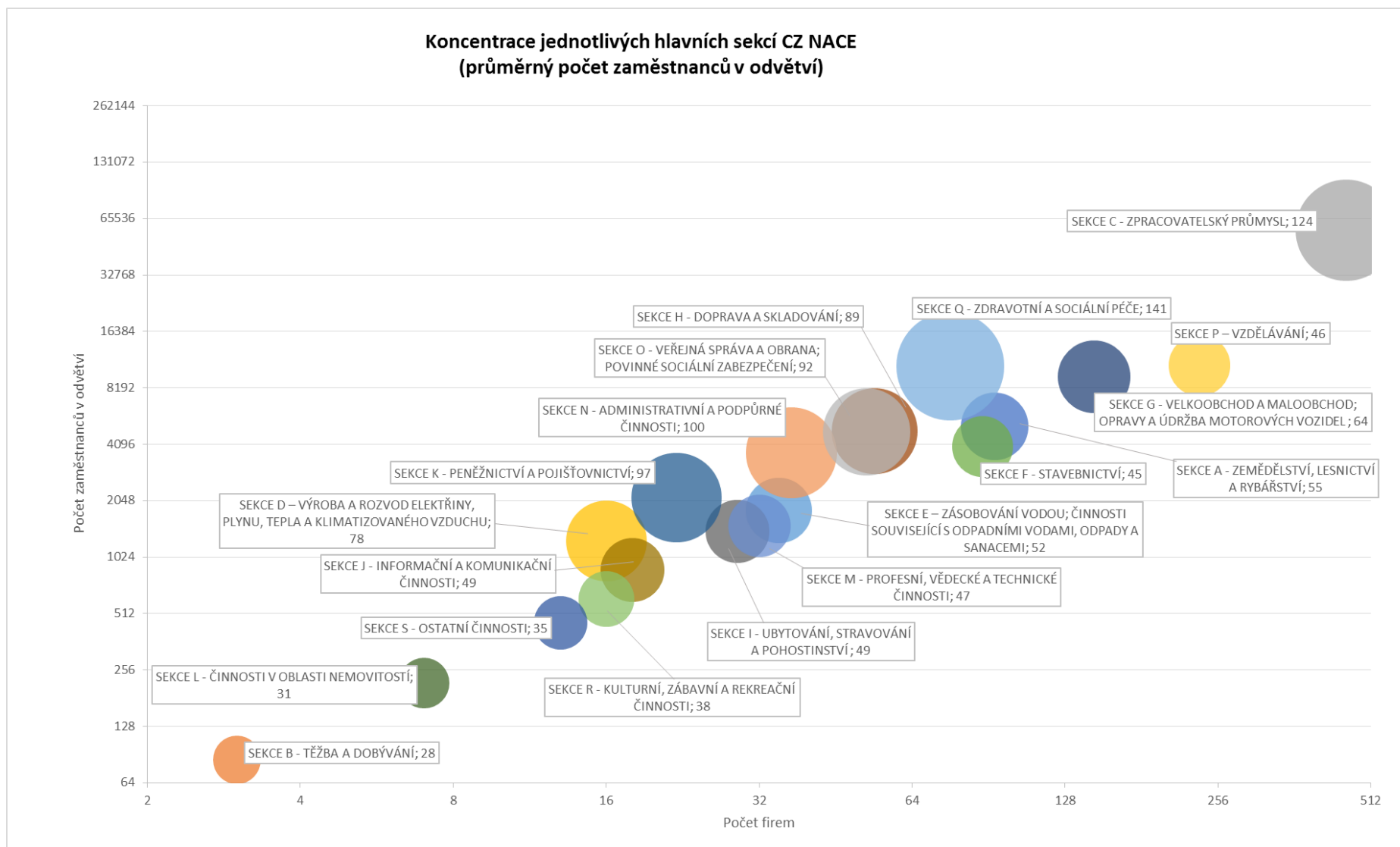

- 2. Specialisté
- 4. Úředníci
- 6. Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství
- 8. Obsluha strojů a zařízení, montéři

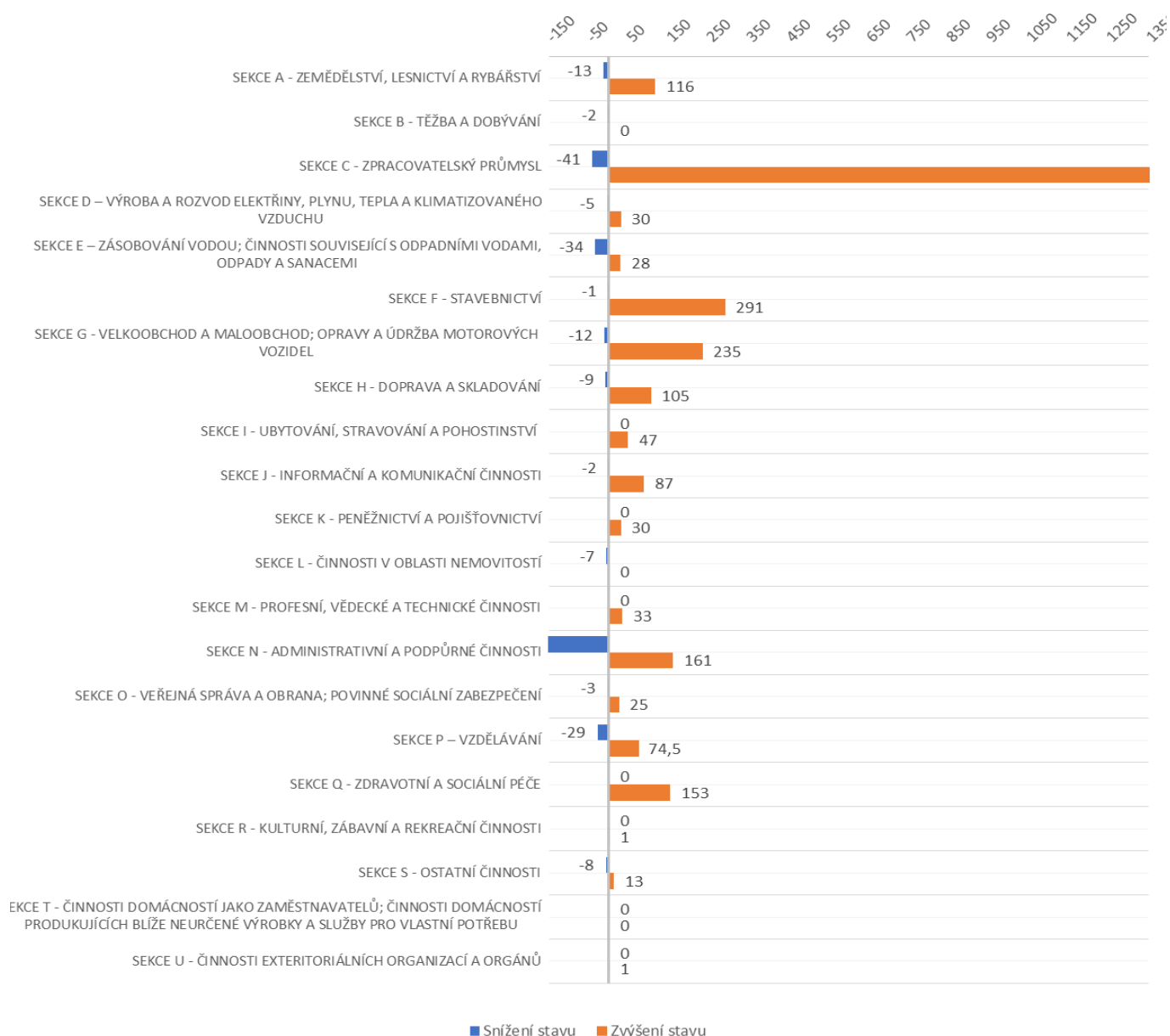
Q – Zdravotní a sociální péče

Koncentrace odvětví (ze zúčastněných zaměstnavatelů)

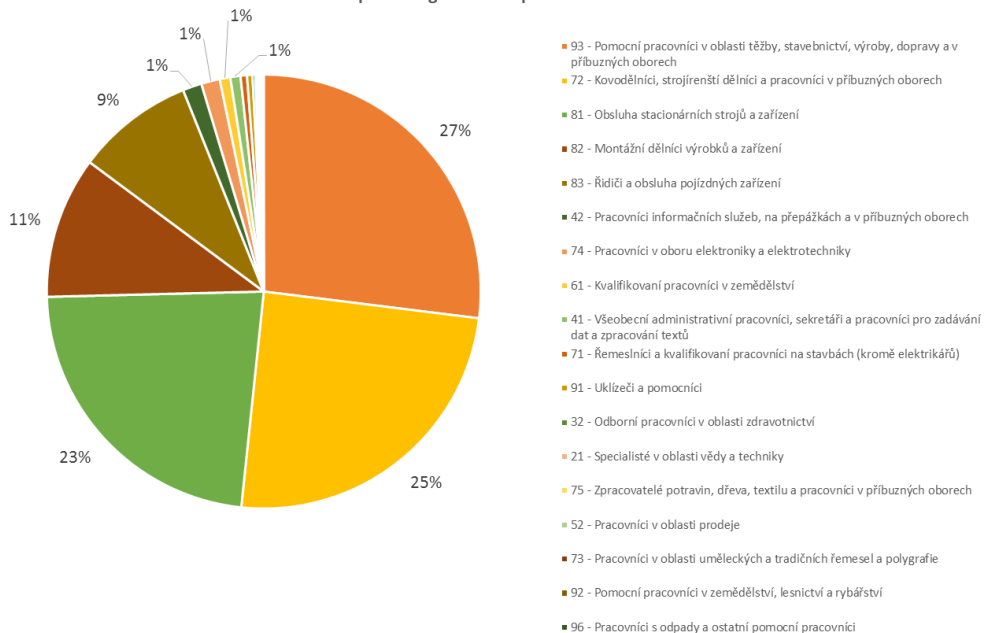
Potřeba zvýšení/snížení stavu zaměstnanců dle odvětví do roku 2019

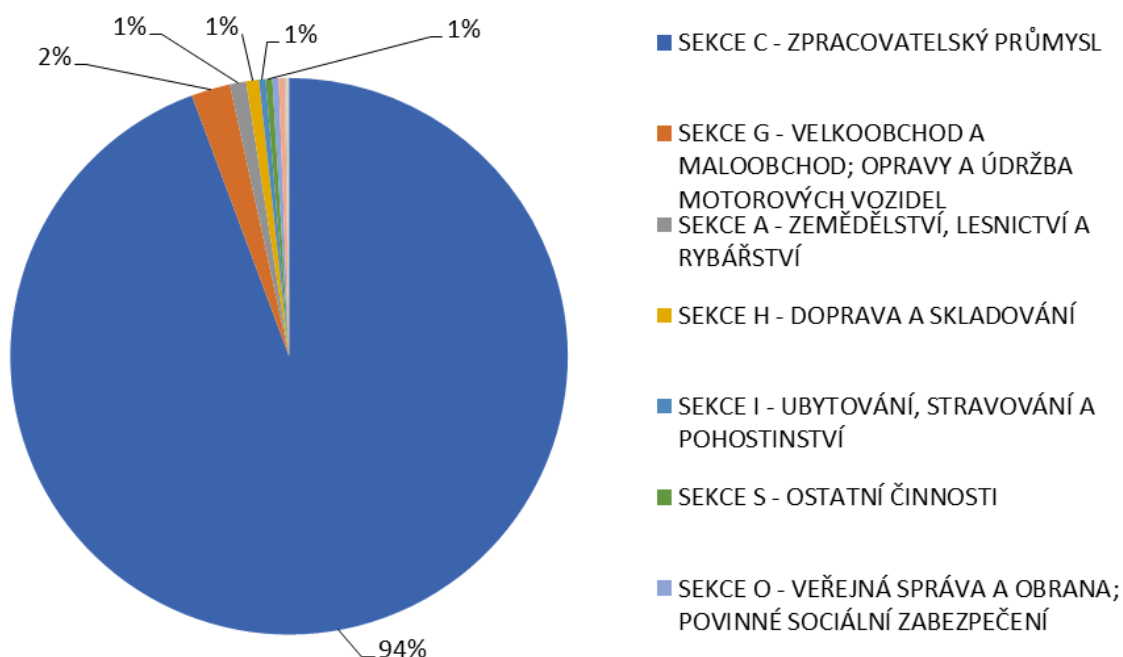

Agenturní pracovníci

Struktura profesí agenturních pracovníků dle CZ ISCO

Rozdělení agenturních pracovníků mezi odvětví dle CZ NACE

Shrnutí

V průběhu roku 2018 se nadále v celé ČR i v Pardubickém kraji na trhu práce velmi příznivě projevovала dobrá kondice českého hospodářství. Meziročně došlo ke snižování nezaměstnanosti, a to jak v absolutních, tak relativních hodnotách.

Po celé 2. pololetí roku 2018 pokračoval růst počtu volných pracovních míst (VPM), a to i v zimních měsících. Nicméně i v tomto případě se dynamika nárůstu oproti předcházejícím obdobím snížila.

Vysoká poptávka po pracovní síle v kombinaci s klesajícím počtem uchazečů o zaměstnání a snižující se dynamikou počtu nově hlášených VPM se projevuje v postupné změně skladby VPM podle doby jejich neobsazenosti. Postupně narůstá podíl VPM, která nejsou dlouhodobě obsazena. Déle než půl roku byla k 31. 12. 2018 v Pardubickém kraji neobsazena téměř polovina hlášených VPM (44,8 %), což je vyšší podíl než v polovině roku (37,6 %) i vyšší podíl než v závěru roku 2017 (43,2 %).

Vysoká poptávka po pracovní síle je v ČR i v Pardubickém kraji tažena zejména poptávkou zaměstnavatelů po obsazení pracovních pozic, na nichž nevyžadují vyšší než základní vzdělání. Tento trend byl posilován i ve 2. pololetí roku 2018. K 31. 12. 2018 tvořila VPM, u nichž zaměstnavatelé nevyžadovali vyšší než základní vzdělání, 63 % všech VPM. Významněji jsou tato VPM zastoupena mezi nově hlášenými VPM, když jejich zastoupení na pracovních místech neobsazených kratší dobu než 3 měsíce stoupl na 73 %.

Naopak lze zobecnit, že se vzrůstajícími požadavky na kvalifikaci potenciálních zaměstnanců roste doba neobsazenosti takovýchto pracovních míst. Téměř 2/3 VPM, u nichž zaměstnavatelé poptávají vysokoškolské vzdělání, jsou neobsazeny déle než 6 měsíců. K 31. 12. 2018 bylo neobsazeno déle než rok 44 % VPM, u nichž zaměstnavatelé vyžadovali vysokoškolské vzdělání nejméně magisterského stupně. Nicméně tato místa se na celkovém počtu VPM v kraji podílejí pouze 2,4 %. Závažnější je nedostatek kvalifikované řemeslné pracovní síly, když VPM, u nichž zaměstnavatelé požadovali výuční list, byla déle než půl roku neobsazena v 59 % případů, déle než rok pak v 37 %. Celkový podíl VPM s požadavkem na střední odborné vzdělání s výučním listem činil 15,4 % a jednalo se o druhou nejčastěji poptávanou skupinu.

Přes pozitivní vliv příznivé hospodářské situace na trh práce, **však lze ve 2. pololetí roku 2018** (zejména v jeho závěru) **sledovat zmírnění dynamiky růstu nových pracovních příležitostí, jakož i mírný nárůst počtu uchazečů o zaměstnání a podílu nezaměstnaných osob**. Po dvou letech se tak na trhu práce opětovně začínají projevovat sezónní vlivy indikující jisté zpomalení příznivých hospodářských vlivů na trh práce.

Pozitivním zjištěním je však kontinuální pokles dlouhodobé nezaměstnanosti a snížení zastoupení znevýhodněných osob na celkové nezaměstnanosti. Je tedy zřejmé, že pokračující vysoká poptávka po pracovní síle, jakož i aktivní zásahy státu, zlepšuje postavení znevýhodněných osob na trhu práce.

